

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9120/2557

นางนฤมล ทับแคลนโจทก์ นายสุรินทร์ วาสนสมพงษ์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1727, ป.วิ.พ. มาตรา 223 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อเท็จจริงตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง คือจำเลยกู้ยืมเงินของ ท. มารดาบุญธรรมของโจทก์ แล้ว ผิดนัดไม่ชำระ ทั้งผู้จัดการมรดกของ ท. ก็เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีแก่จำเลยและโจทก์ผู้เป็นทายาทมี สิทธิได้รับมรดกจาก ท. ผู้ตาย โจทก์ยอมเสียหายเพราะถูกโต้แย้งสิทธิ เมื่อประกอบกับไม่มี กฎหมายห้ามโดยตรงไม่ให้โจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องในกรณีดังกล่าว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเป็นคดีนี้ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นบุตรบุญธรรมของนางทองอยู่ โดยนางทองอยู่ได้จดทะเบียนรับโจทก์เป็น บุตรบุญธรรม นางทองอยู่มารดาบุญธรรมของโจทก์ไม่มีคู่สมรสและไม่มีบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือทายาทโดยธรรมใด ๆ ที่จะรับมรดกต่อไปเมื่อตนเองถึงแก่ความตาย มีแต่เพียงโจทก์ซึ่งเป็น บุตรบุญธรรมเพียงคนเดียวเท่านั้น นางทองอยู่ถึงแก่ความตาย ในขณะที่นางทองอยู่มีชีวิตอยู่ จำเลยกู้ยืมเงินไปจากนางทองอยู่เป็นเงินจำนวน 130,000 บาท โดยมีข้อสัญญาว่าจะนำเงินต้นมา ชำระคืนให้ครบถ้วนภายในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548 ทั้งนี้จำเลยได้รับต้นเงินกู้ไปจากนางทองอยู่ ครบถ้วนแล้วในวันทำสัญญา พร้อมกันนี้จำเลยได้ทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินและลงลายมือชื่อการ กู้ยืมเงินในสัญญากู้ยืมเงินมอบให้กับนางทองอยู่ไว้เป็นหลักฐานด้วย หลังจากที่จำเลยได้กู้ยืมเงินไป แล้ว จำเลยผิดสัญญาเงินกู้ เมื่อถึงกำหนดที่จะต้องนำต้นเงินกู้นำมาชำระคืน จำเลยก็ไม่นำมาชำระให้ และเพิกเฉยมาตลอดเป็นเวลานาน จวบจนเมื่อนางทองอยู่ได้ถึงแก่ความตายไป จำเลยก็ไม่ชำระให้ จำเลยยังคงเป็นหนี้ต้นเงินกู้และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่กู้ยืมเงินจนถึงวัน ฟ้องคดีนี้ เป็นเวลา 6 ปีกว่า แต่เมื่อคิดดอกเบี้ยเพียง 5 ปี คิดเป็นเงินค่าดอกเบี้ยเป็นเงิน 48,750 บาท ซึ่งเมื่อรวมกับต้นเงินแล้ว เป็นเงินที่จำเลยเป็นหนี้นางทองอยู่ทั้งสิ้น 178,750 บาท เมื่อนาง ทองอยู่ได้ถึงแก่ความตายไปแล้ว หนี้เงินกู้ที่จำเลยจะต้องชำระแก่นางทองอยู่จำนวน 178,750 บาท จึงเป็นหนี้ที่จำเลยจะต้องชำระแก่กองมรดกของนางทองอยู่ซึ่งจะเป็นมรดกที่จะต้องตกทอด ไปยังทายาทตามกฎหมายต่อไป ซึ่งทายาทผู้มีสิทธิที่จะได้รับมรดกในเงินจำนวนดังกล่าวนี้ก็ได้แก่ โจทก์เพียงคนเดียวเท่านั้น ในการจัดการมรดกของนางทองอยู่ ก่อนเสียชีวิตนางทองอยู่ได้ทำ พินัยกรรมฝ่ายฝังเมืองยกทรัพย์สินหลายรายการให้แก่ผู้รับมรดกตามพินัยกรรม แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่ จำเลยมีต่อกองมรดกที่โจทก์นำมาฟ้องเป็นคดีนี้ และในพินัยกรรมที่ทำไว้นั้นนางทองอยู่ได้แต่งตั้ง ผู้จัดการมรดกไว้มีจำนวน 3 คน ศาลแพ่งธนบุรีมีคำสั่งคดีถึงที่สุดแล้วให้บุคคลทั้งสามเป็น ผู้จัดการมรดกอันมีสิทธิและหน้าที่ในการจัดการทรัพย์สินมรดกของนางทองอยู่ได้ตามกฎหมาย หลังจากที่ศาลตั้งผู้จัดการมรดกแล้ว โจทก์แจ้งให้ผู้จัดการมรดกซึ่งมีหน้าที่รวบรวมทรัพย์สินมรดกมา แบ่งปันแก่ทายาท ติดตามทวงถามจำเลยให้นำเงินมาชำระแก่กองมรดกเพื่อที่จะนำมาชำระให้ โจทก์ แต่ผู้จัดการมรดกทั้งสามก็ไม่ดำเนินการให้ เนื่องจากว่าจำเลยและผู้จัดการมรดกเป็นญาติกัน เมื่อผู้จัดการมรดกไม่ดำเนินการเรียกร้องเงินที่จำเลยเป็นหนี้กองมรดกอยู่มาชำระแก่กองมรดกและ นำมาชำระให้แก่โจทก์ในฐานะทายาทโดยธรรมเพียงผู้เดียว โจทก์จึงต้องดำเนินการติดตาม

ทวงถามและฟ้องคดีนี้เอง โดยอาศัยสิทธิที่โจทก์เป็นทายาทผู้มีสิทธิที่จะได้รับมรดกของผู้ตายแต่เพียงผู้เดียว โจทก์ติดตามทวงถามให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์หลายครั้ง แต่จำเลยก็เพิกเฉย ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายกล่าวคือ ทำให้โจทก์ไม่ได้รับเงินจำนวน 178,750 บาท ซึ่งเป็นเงินมรดกของนางทองอยู่ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 178,750 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีในต้นเงิน 130,000 บาท นับตั้งแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระให้แก่โจทก์ ศาลชั้นต้นพิเคราะห์คำฟ้องแล้ว เห็นว่า โจทก์ยืนยันว่าผู้จัดการมรดกละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ โจทก์ชอบที่จะใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1727 โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า หากข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่โจทก์บรรยายฟ้อง คือจำเลยกู้ยืมเงินของนางทองอยู่ มารดาบุญธรรมของโจทก์ แล้วผิดนัดไม่ชำระ ทั้งผู้จัดการมรดกของนางทองอยู่ก็เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีแก่จำเลยและโจทก์ผู้เป็นทายาทมีสิทธิได้รับมรดกจากผู้ตายเช่นนี้ โจทก์ย่อมเสียหายเพราะถูกโต้แย้งสิทธิ เมื่อประกอบกับไม่มีกฎหมายห้ามโดยตรงไม่ให้โจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องในกรณีดังกล่าว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเป็นคดีนี้ได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของโจทก์ ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์โจทก์ฟังขึ้น แต่เมื่อตามกฎหมายผู้จัดการทรัพย์มรดกมีหน้าที่ติดตามหนี้จากลูกหนี้ของผู้ตายเพื่อนำมาแบ่งปันให้ทายาท จึงสมควรให้ผู้จัดการทรัพย์มรดกได้มีโอกาสที่จะรับรู้ถึงข้อพิพาทในคดีนี้เพื่อจะได้ใช้สิทธิหรือดำเนินการในฐานะเป็นผู้จัดการมรดกด้วย พิพากษากลับเป็นให้รับคำฟ้องของโจทก์ ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไป โดยนอกจากให้โจทก์ส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลยแล้ว ให้โจทก์ส่งสำเนาคำฟ้องให้ผู้จัดการมรดกของนางทองอยู่ด้วย ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

พิศาล อัยยะวรากุล · ประยูร ณ ระนอง · สุนทร ทรงฤกษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/9120/2557>